

Sayın Başbakan Yardımcım, Sayın İklim Değişikliği Başmüzakerecisi, Sayın Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı, Kamunun ve İş Dünyasının Saygıdeğer Temsilcileri, Değerli Basın Mensupları, Sizi, şahsım ve TÜSİAD Yönetim Kurulu adına sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Değerli Konuklar,

TÜSİAD olarak, ülkemizin ekonomik ve sosyal kalkınması için kritik önemde gördüğümüz konuları her zaman çalışma alanlarımızın en üst sıralarında konumlandırdık. TÜSİAD Tüzüğü'nün Genel İlkeler maddesindeki 6 unsurdan bir tanesi "çevre"dir. Ve bu itibarla, ekonomik faaliyetlerin çevresel kaygıları dikkate alan bir anlayışla sürdürülmesi, TÜSİAD'ın daima en öncelikli çalışma prensiplerinden biri olmuştur.

"Biz doğayı korudukça, doğa da bizi korur." İklim değişikliği, yaşadığımız dünyada en çok dert edinmemiz gereken konudur. Sizinle, bu kadar kıymetli gördüğümüz bir alana yönelik bu etkinlikte bir araya gelmekten ayrıca memnun olduğumu belirtmek isterim.

Değerli Konuklar,

"Doğa, insan olmadan da yaşar; ama insan, doğa yok olduktan sonra yaşayamaz." Geçen hafta kamuoyuna tanıtımını yaptığımız Dünya Ekonomik Forumu'nun "Küresel Riskler" raporu, önemli bulgulara yeniden dikkatimizi çekti. Rapora göre, önümüzdeki 10 yılda gerçekleşmesi muhtemel riskler önceliklendirildiğinde;

- "Olasılık" boyutları itibarıyla ilk 10 riskin yarısı,
- "Etki" boyutları itibarıyla ise ilk 10 riskin sekizi,

doğrudan doğal kaynakların azalması, iklim değişikliği ve çevresel tehditlerle ilgili.

Bu durum bize "yüksek sesle" diyor ki: Ekonomik faaliyetler, çevresel ve sosyal açıdan mevcut biçimiyle daha fazla sürdürülemez! 21. yüzyılın ilk çeyreği, hızla büyüme, yaşam kalitesinin artırılması ve iklimin korunması hedeflerinde dengeyi sağlamamız için kritik önemde.

Tehlike açık açık "geliyorum" derken, bu sese daha fazla kulağımızı tıkayamayız. İnsanın şu an için yaşayabileceği tek gezegen olan dünyanın iklimi hızla değişirken, hayatımıza hiçbir şey yokmuş gibi devam edemeyiz.

Değerli Konuklar,

Bu gereklilikten hareketle, kuruluşumuzun 47. yılını kutladığımız bu günlere gelinceye kadar çevre politikalarıyla ilgili konuları daima diğer çalışma alanlarımızın da odağına aldık. Konu ne olursa olsun, çevre konusu gündemimizin her zaman ana aktörü oldu.

Bu anlayışla, son dönemdeki çalışmalarımızı da verimlilik ve dönüşüm odağıyla ele alıyoruz. Çağın rekabet koşulları, bunu gerektiriyor. Tarım ve gıda sektörünün yapısal sorunlarını ele alırken, iklim değişikliğinin etkilerine değiniyoruz. Sanayinin dijital dönüşümünün, döngüsel ekonomi ve kaynak verimliliği açısından ne kadar önemli olduğunu vurguluyoruz. Enerji sektörüne yönelik tartışmalarımızın en önemli bölümleri arasında, iklim değişikliğiyle mücadele ve enerji verimliliğinin artırılması yer alıyor.

Bunun aksini düşünmek, kuşkusuz mümkün değil. Dünya, baş döndürücü bir değişimin içinde. Doğal kaynaklarımız hızla tükeniyor, doğal afetlerin sayısı ve etkisi giderek artıyor. 1970'e kıyasla, dünya genelinde "alışılanın dışında" meydana gelen hava olaylarının sayısı yıllık bazda 4 katına çıktı. Bu gerçek, bizi gelecek planlarımızı hazırlarken düşük karbonlu kalkınmayı da göz önünde bulundurma noktasına getiriyor.

Bu çerçevede, Milli Enerji ve Maden Politikası'nda açıklanan, 2027'ye kadar rüzgâr ve güneş enerjilerinin kapasitelerinin 10 bin'er Megawatt artırılması ve Ulusal Enerji Verimliliği Stratejisi'nde açıklanan %14 enerji verimliliği hedeflerini çok önemli görüyoruz.

Biz de, TÜSİAD olarak, ülkemizin iklim değişikliği ile mücadele ve düşük karbonlu kalkınma konusunda ulusal politikalarını oluşturması ve uygulaması ihtiyacını ısrarla vurguluyoruz. Bu konudaki görüş ve önerilerimizi "İklim Değişikliğiyle Mücadele Alanında TÜSİAD Tutum Belgesi" ile ortaya koyduk. Önümüzdeki dönem programımızda, bu konularda çalışmalarımızı derinleştireceğiz.

Biraz önce değindiğim diğer çalışma alanlarımızda da bu anlayışımızı perçinleyen sonuçları görmek, bizi ayrıca mutlu ediyor. Birkaç gün önce tanıtımını yaptığımız Sürdürülebilir Enerji Raporumuzda da, umut veren sonuçlara ulaştığımızı memnuniyetle belirtmek isterim. Bu Raporumuz kapsamında çalışılan ve iklim değişikliğiyle mücadeleye de hizmet edecek tedbirleri en fazla dikkate alan "Sürdürülebilir Büyüme Senaryosu", 2030 yılı itibarıyla, elektrik ve doğal gaz sektörlerinin ekonomimize sağlayabileceği katma değer %34 gibi yüksek bir oranda artırılabilirliği ortaya koyuyor.

Değerli Konuklar,

Düşük karbonlu kalkınma modeline geçiş süreci, iklim değişikliği risklerini fırsata çevirmek için önemli bir adımdır. Bu süreç, kapasite ve teknoloji geliştirmeye yönelik yatırım ihtiyacını da beraberinde getirir. Tüm bu sürecin en önemli kısıtlarından biri, bugün burada ele alacağımız finansman boyutu olacaktır.

İş dünyasının yatırım kararlarının bazıları, çevresel mevzuat doğrultusunda alınacak tedbirlere yöneliktir. Bazıları ise tüketici tercihlerine cevap verme veya verimliliği ve rekabet gücünü artırma gibi farklı politika hedeflerinden kaynaklanır. Bu süreçlerde kamunun teknoloji yatırımı, enerji verimliliği uygulamaları gibi sanayinin sürdürülebilirliğine katkı sağlayacak alanlardaki destekleri ve teşvikleri, iş dünyası için tetikleyici rol oynar.

Diğer taraftan, finans sektörünün risk yönetimi politikalarına çevresel ve sosyal faktörlerin dahil edilmesi, daha da önemlisi bu faktörlerin raporlama yükümlülüklerinde bir zorunluluk haline getirilmesi ise çarpan etkisi yaratır.

- Ulusal yeşil devlet fonlarının yaratılması,
- Sürdürülebilir yatırımların finansmanının tabana yayılması,
- Ulusal finans kurumlarımızın sanayiciyi cesaretlendirecek finansman araçları oluşturmaları da kuşkusuz önemli bir ivme yaratacaktır.

Bu noktada, devlet teşviklerinin yalnızca son kullanıcılara değil, yeşil finansman mekanizmalarına da sağlanması, finans sektörünün gayretlerini bu alana yoğunlaştırmasında önemlidir.

Öte yandan, düşük karbonlu kalkınmayı destekleyecek teknolojilerin ülkemizde geliştirilmesine, çevre dostu ürünlere ve yeşil enerji satın alımına yönelik teşvik mekanizmalarını gündemimize almamız gerekir. Bir yandan ülkemizin çevresel hedeflerine ulaşılması, diğer yandan sektörlerimizin rekabet gücünün ve sürdürülebilirliğinin korunması ancak tutarlı, öngörülebilir ve bütüncül ekonomi, çevre ve sektör politikalarıyla mümkündür. Bu vesileyle, mevzuatın basitleştirilmesi ve uygulanabilirliğinin titizlikle kurgulanmasının önemini de vurgulamak isterim.

Değerli Konuklar,

Paris Anlaşması'nı ve 2020 yılı sonrası iklim rejimi bağlamında müzakereleri,

- Sera gazı emisyon azaltımı konusunda alacağımız pozisyon,
- Ve küresel düzeyde rekabet gücümüz açısından son derece önemsiyoruz.

Aynı zamanda, ülkemizin ekonomik, çevresel ve sosyal topyekün kalkınmasına hizmet edecek yatırımların sürdürülebilirliği açısından da kritik buluyoruz. Nitelikleri gereği önemli bütçesel büyüklüklere sahip çevre

yatırımlarında, uluslararası finansman mekanizmaları vazgeçilmezdir. 2009-2017 döneminde sadece EBRD'den iklim finansmanı kapsamında sağlanan toplam fon tutarı, yaklaşık 4,5 milyar Euro seviyesindedir.

Bu nedenle, müzakere sürecinin başarısı:

- Uluslararası fon kaynaklarından rekabetçi bir şekilde faydalanılması,
- Ve sürdürülebilirlik prensiplerini büyük ölçüde benimseyen kurumsal yatırımcıların ilgisinin garanti edilmesi açısından da kritik önemdedir.

İklim müzakerelerine konu belgelerde, Türkiye'nin statüsünden kaynaklanan kısıtın giderilmesi için müzakerelerin kararlılıkla sürdürülmesini destekliyoruz. Bu zorlu sürecin çok alternatifli senaryolarla, kamu kurumlarının ve iş dünyasının güçlü koordinasyonu ile yürütülmesinin de kritik önemde olduğuna inanıyoruz.

Değerli Konuklar,

Düşük karbonlu kalkınmaya geçiş sürecinde, geniş ölçekte, uzun vadeli ve tüm paydaşların kararlılıkla yer alacağı bir yol haritası gerekiyor.

Bugün burada, müzakere sürecimizin çok değerli isimleriyle birlikteyiz. İklim Başmüzakerecimiz Sayın Birpınar'a ve Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcımız Büyükelçi Ateş'e katılımları için içtenlikle teşekkür ediyorum. Bizlerle paylaşacakları değerlendirmeler, iş dünyasının önünü görmesi için çok kıymetli olacak.

Sayın Başbakan Yardımcım,

Ekonomi politikalarına yönelik değerlendirmelerinizin içinde, düşük karbonlu kalkınma konusunu kapsamanız bizler için önemli bir teşvik unsuru. Bunun yanında, bu sabah TÜSİAD üyesi kuruluşların yetkilileri, sizinle çevre ve ekonomi politikaları üzerine çok faydalı ve samimi bir istişare yapma fırsatı buldular. Bunun için ayrıca müteşekkirimiz. Birazdan yapacağınız konuşmayı da, önümüzdeki döneme yönelik değerlendirmelerimiz için önemli bir girdi olarak alacağız.

Değerli Konuklar,

Doğaya yaptığımız her şey, iyi veya kötü, önünde sonunda bize geri dönüyor. Bu nedenle, "Doğayı savunmak, varoluşumuzu savunmaktır". Bu etkinliğin, hem ekonomi, hem çevresel politikaları güçlü bir Türkiye için önemli katkılar sağlamasını temenni ediyorum. Katılımınız için size tekrar teşekkür ediyorum ve hepimizi bir kez daha TÜSİAD Yönetim Kurulu adına saygıyla selamlıyorum.